

WET van.....,
houdende de regeling van de schadeloosstelling
aan zakelijk en persoonlijk gerechtigden op gronden
waarop bauxiet is gewonnen (Wet Schadeloosstelling
Bauxietmaatschappijen)

EINDVERSLAG
DER
COMMISSIE VAN RAPPORTEURS

PREADVIES

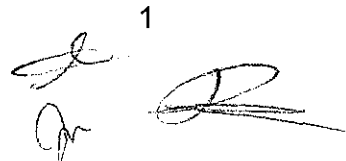
De Commissie van Rapporteurs (de Commissie) voor de ontwerpwet **houdende regeling van de schadeloosstelling aan zakelijk en persoonlijk gerechtigden op gronden waarop bauxiet is gewonnen (Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen)** heeft haar eerste meeting gehad op 15 oktober 2018, waarin zij het te volgen traject van het vooronderzoek van onderhavige ontwerpwet heeft besproken en vastgesteld.

Op voornoemde datum heeft de Commissie Preadvies uitgebracht, waarin zij aangaf zich te kunnen stellen achter het doel van de ontwerpwet (*zie Preadvies dd. 15 oktober 2018*).

In het Preadvies werden ten aanzien van de fundamenteën van de ontwerpwet enkele vraag-en aandachtspunten opgenomen, t.w.: Op voornoemde datum heeft de Commissie Preadvies uitgebracht, waarin zij aangaf zich te kunnen stellen achter het doel van de ontwerpwet (*zie Preadvies dd. 15 oktober 2018*).

In het Preadvies werden ten aanzien van de fundamenteën van de ontwerpwet enkele vraag-en aandachtspunten opgenomen, t.w.:

1. **Artikel 2.** De Commissie kan niet verenigen met deze bepaling, aangezien hierin is opgenomen dat Suriname, indien zij na jaren milieuverontreiniging heeft ontdekt, geen beroep kan doen op ALCOA.
2. In de considerans van de **Wet Schadeloosstelling maatschappijen** is genoemd de noodzakelijkheid voor het treffen van een regeling voor schadeloosstelling van

1

rechtsvoorgangers, in hun belang zijn getroffen. De Commissie constateert dat hieruit niet kan worden aangenomen dat hierin ook is geregeld het opruimen van toxische stoffen etc.

3. Kan ALCOA MINERALS SURINAME (AMS), een NV opgericht volgens het recht van het Koninkrijk der Nederlanden, verantwoordelijk worden gesteld voor de schade aangericht door SURALCO? Heeft AMS geld om te betalen?
4. In de Toelichting staat dat AMS, een dochter van ALCOA, de mijnrechten heeft overgenomen van de Billiton Maatschappij Suriname. Dat is een interne aangelegenheid van ALCOA.
5. AMS is geen partij bij de Brokopondo Overeenkomst en kan ook geen partij zijn bij de Wijzingen van de Brokopondo Overeenkomst op grond van Artikel XVIII Brokopondo Overeenkomst waarin is bepaald dat Suriname en SURALCO deze overeenkomst kunnen aanvullen of wijzigen mits zulks schriftelijk geschiede en door behoorlijk gemachtigde vertegenwoordigers en dezelfde formaliteiten daarbij worden in acht genomen als ten aanzien van deze overeenkomst.

Verder was het voornemen van de Commissie om enkele actoren te horen ter verkrijging van feedback op de voornoemde ontwerpwet (zie kopstuk Onderzoek).

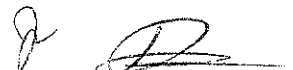
(zie Preadvies dd. 15 oktober 2018) en het verslag van de Commissie (zie verslag Commissievergadering dd. 15 oktober 2018: Cie. 116/ Commissie Kwestie Suraloco/ 03-2018).

VOORONDERZOEK

In de Huishoudelijke Vergadering van dd. 02 oktober 2018 (HH. 28) heeft De Nationale Assemblée zich in vooronderzoek gebogen over het door de Commissie uitgebrachte Preadvies. De Nationale Assemblée heeft tijdens deze vergadering besloten mee te gaan met het voorstel van de Commissie voor het verder onderzoek van de ontwerpwet.

2

ONDERZOEK

❖ Literatuur

Ten aanzien van de onderhavige ontwerpwetten heeft de Commissie enkele documenten en presentaties bestudeerd waarmee er raakvlakken bestaan, te weten:

- a. De Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen;
- b. Documenten afgegeven door de Federatie van Para Plantages;
- c. Documenten mw. Naar, Mw. Vos en dhr. Boksteen;
- d. Documenten mw. Vissers en dhr. Hanenberg;
- e. Documenten Suralco kwestie vanaf 2015 tot heden;
- f. Presentaties mw. Naar, mw. van Dijk, mw. Vos en dhr. Schuurman;
- g. Analyse en conclusies met betrekking tot de finale concepten transactie documenten tussen de Republiek Suriname en Alcoa ten behoeve van de Nationale Assemblée.

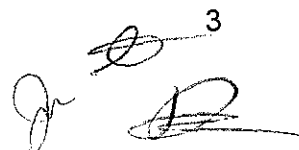
❖ Horen van Deskundigen/Actoren:

Conform het voornemen, zoals opgenomen in het Preadvies, heeft de Commissie enkele actoren gevraagd hun visie ter zake de ontwerpwetten kenbaar te maken, t.w.:

- Dhr. R. Sadi als technische mijnbouw deskundige;
- Een advocaat (of Advocatenbureau) met praktische ervaring op het gebied van dergelijke (en internationale overeenkomsten);
- Een nog te identificeren deskundige.

❖ Gehouden vergaderingen

Op **maandag 15 oktober 2018** heeft de Commissie haar eerste meeting gehouden omtrent de ontwerpwet. Hierbij zijn er enkele vraag- en aandachtspunten aan de orde

gesteld en ook de werkwijze van het vooronderzoek ter zake de ontwerpwet zijn vastgesteld. **(zie verslag Commissievergadering dd. 15 oktober 2018: Cie. 116/ Commissie Kwestie Suralco/ 03-2018).**

Op **donderdag 25 oktober 2018** heeft de Commissie een meeting gehad, waarbij de Commissie het besluit heeft genomen om o.a. enkele actoren te horen, de wijze waarop ingekomen stukken zullen worden opgeslagen en dat vraagpunten van de externe deskundigen doorgenomen zullen worden in commissieverband. **(zie verslag Commissievergadering dd. 18 december 2018: Cie. 194/).**

Op **maandag 28 januari 2019** en **woensdag 30 januari 2018** hebben de externe deskundigen middels een presentatie hun bevindingen kenbaar gemaakt aan de Commissie. **(zie verslag Commissievergadering dd. 28 en 30 januari 2019: Cie. 09/Commissie Kwestie Suralco/01-2019).**

Op **vrijdag 15 februari 2019** heeft de Commissie een meeting gehouden met diverse actoren en deskundigen, waarbij zij hun zienswijze omtrent de onderhavige ontwerpwet kenbaar hebben gemaakt. **(zie verslag Commissievergadering dd. 15 februari 2019: Cie. 27/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (01) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (01) 2019).**

Op **vrijdag 22 februari 2019** hebben de deskundigen tijdens het eerste uur van de meeting met de Commissie van Rapporteurs middels een videoconferentie met de deskundige, dhr. Sadi vanuit Saoedi-Arabië, van gedachten gewisseld omtrent belangrijke vraagstukken over het energiecomponent van de overeenkomst. Daarna werd aan de genodigde actoren de gelegenheid geboden in te gaan op de vragen van de deskundigen die zij eerder via de mail hadden ontvangen. **(zie verslag Commissievergadering dd. 22 februari 2019: Cie. 36/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (02) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (02) 2019).**

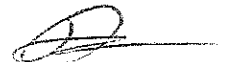
Op **donderdag 7 maart 2019** hebben de leden van de Federatie van Para Plantages hun mening en ervaring voorgehouden aan de Commissie over de leefomstandigheden voor- en na de bauxiet activiteiten

WA

4

van zowel de Suralco als de Maatschappij BHP Billiton. Er werd ook gesproken over de onderhandelingen die zijn gevoerd met de BHP Billiton voor compensatie en rehabilitatie van de plantages. Verder gingen zij ook in op vragen van de commissieleden. **(zie verslag Commissievergadering dd. 7 maart 2019: Cie. 48/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (02) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (02) 2019).**

Op **woensdag 3 april 2019** heeft de Commissie wederom een meeting gehad met de Federatie van Para Plantages, waarbij zij wederom hun zienswijze kenbaar maakten ten aanzien van de finale concepten omtrent milieuschade en rehabilitatie. Tijdens deze meeting gaf de Kapitein van Nieuw-Koffiekamp, welke ook deel uitmaakte van deze meeting zijn zienswijze omtrent de Brokopondo-Overeenkomst. **(zie verslag Commissievergadering dd. 3 april 2019: Cie. 57/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (04) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (04) 2019).**

Op **woensdag 10 april 2019** hebben de externe deskundigen een meeting gehad met vertegenwoordigers van Plantage Onoribo en mw. Vissers. Tijdens deze meeting is mw. Vissers ingegaan op enkele aspecten zoals, de mijnafsluitingsrapporten, de vervuilde gebieden, het grondwater en enkele zaken omtrent het bestuur van Onoribo. **(Zie verslag Commissievergadering dd. 10 april 2019)**

Op **vrijdag 12 april 2019** hebben de externe deskundigen een meeting gehad met dhr. Boksteen omtrent zijn deelname in de onderhandelingsteam onder de toenmalige President dhr. R. Venetiaan. **(Zie verslag Commissievergadering dd. 12 april 2019)**

Op **maandag 15 april 2019** hebben de externe deskundigen een meeting gehad met mw. Vissers en dhr. Hanenberg (Vertegenwoordigers van Onoribo) omtrent de concept Raamovereenkomst. **(Zie verslag Commissievergadering dd. 15 april 2019)**

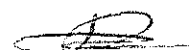
Op **dinsdag 7 mei 2019** heeft de Commissie een meeting gehad ter bespreking van het tussentijdse verslag met betrekking tot het onderzoek van de externe deskundigen en de hearings met de verschillende actoren. **(zie verslag**

LAA

5

Commissievergadering dd. 7 mei 2019: Cie. 69/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (05) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (05) 2019).

Op **vrijdag 10 mei 2019** heeft de Commissie wederom een meeting gehad met de externe juristen ter bespreking van het tussentijdse verlag inhoudende de verrichtte werkzaamheden omtrent de ontwerpwet en samenhangende overeenkomsten. (zie verslag **Commissievergadering dd. 10 mei 2019: Cie. 70/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (06) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (06) 2019).**

Op **woensdag 26 juni 2019** hebben de externe juristen middels een presentatie hun bevindingen en adviezen gepresenteerd aan de Commissie. (zie verslag **Commissievergadering dd. 26 juni 2019: Cie. 88/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (07) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (07) 2019).**

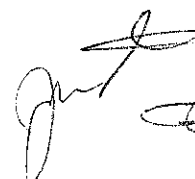
Op **donderdag 18 juli 2019** hebben de externe juristen in een huishoudelijke vergadering wederom hun bevindingen en adviezen middels een presentatie voorgehouden aan het parlement. (Zie **Presentatie dd. 18 juli 2019).**

Op **donderdag 1 augustus 2019** heeft de Commissie een meeting gehad met de externe juristen ter bespreking van het onderzoeksresultaat welke vastgelegd is in een finale verslag (Finale analyse externe juristen). Tijdens de bespreking heeft de voorzitter van de Commissie aangegeven dat de commissieleden de finale versie van de adviezen van de externe juristen zullen bestuderen. Hierna zal de Commissie wederom bij elkaar komen om eventuele onduidelijkheden te bediscussiëren. (zie verslag **Commissievergadering dd. 1 augustus 2019: Cie. 104/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (08) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (08) 2019).**

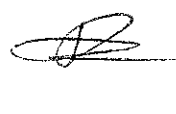
Op **dinsdag 6 augustus 2019** heeft de Commissie wederom een meeting gehad met de externe juristen ter bespreking van het onderzoeksverslag met de bevindingen van de externe juristen. Er is hierbij via de voorzitter van de Nationale Assemblée besloten om het onderzoeksverslag aan te bieden aan de Regering. (zie

KAA

6

verslag Commissievergadering dd. 6 augustus 2019: Cie. 105/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (09) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (09) 2019).

Op **vrijdag 19 augustus 2019** heeft de Commissie een meeting gehad met de externe juristen, de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen en zijn staf, de Presidentiële Commissie en deskundigen ter bespreking van het onderzoeksverslag met de bevindingen van de externe juristen. Tijdens de meeting is er gedelibereerd over de zorgpunten van het onderzoeksverslag, waarbij er enkele vraag- en aandachtspunten aan de orde werden gesteld. De externe juristen als de juristen en deskundigen van de Presidentiële Commissie zijn wederkerig ingegaan op de zorgpunten van het onderzoeksverslag en de vraag- en aandachtspunten die aan de orde werden gesteld. Naar aanleiding van het bovengenoemde gaf de Minister aan dat bepalingen die onduidelijk zijn aangepast zullen worden, om verwarring te voorkomen. **(zie verslag Commissievergadering dd. 19 augustus 2019: Cie. 109/ wijziging Brokopondo-Overeenkomst (10) + Wet Schadeloosstelling Bauxietmaatschappijen (10) 2019).**

❖ **Data gehouden vergaderingen van de Commissie**

De Commissie heeft in totaal 17 commissievergaderingen gehad op:

- **15 en 25 oktober 2018**
- **28 en 30 januari 2019**
- **15 en 22 februari 2019**
- **7 maart 2019**
- **3, 10, 12 en 15 april 2019**
- **7 en 10 mei 2019**
- **26 juni 2019**
- **18 juli 2019**
- **1, 6 en 18 augustus 2019**

BESLUITEN

- Gelet op het karakter van de ontwerpwet zal de Commissie geen Openbare Commissie vergadering houden;
- Op grond van de bevindingen en adviezen, alsmede gemaakte afspraken komt de Commissie tot de conclusie dat overgegaan kan worden tot

MA

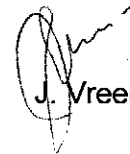
behandeling van de ontwerpwet in de Openbare Plenaire Vergadering;

- De Commissie adviseert, na bestudering van de ontwerpwet alsmede de hieraan gerelateerde relevante documenten, De Nationale Assemblée om goedkeuring te verlenen aan de ontwerpwet;
- Eventueel nog te rijzen vraagpunten kunnen tijdens de openbare behandeling aan de orde worden gesteld;
- Op grond van de bevindingen en de gemaakte afspraken komt de Commissie tot de conclusie dat meteen overgegaan kan worden tot behandeling van de ontwerpwet in de Openbare Plenaire Vergadering en niet eerst in de Openbare Commissievergadering. Eventueel nog te rijzen vraagpunten kunnen tijdens de openbare behandeling aan de orde worden gesteld.

Paramaribo, 20 augustus 2019

W. Asadang (Vz)

J. Vreedzaam

A. Gajadien

G. Sapoen

M. Bee

A. Abdoel

G. Rusland

P. Kensenhuis

I. Karta-Bink